

AJANKOHTAISIA ASIOITA SIKOJEN PITÄJILLE

Tämä kirje lähetetään kerran vuodessa kaikille eläintenpitäjille, joilla on ollut ilmoitettuja tapahtumia sikarekisterissä ajanjaksolla lokakuu 2023 - kesäkuu 2024. Kirjeeseen on koottu eri tiedotteita liittyen sikojen pitoon.

Aiemmin julkaistut kirjeet löytyvät täältä: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikarekisteriotesaatekirjeet/>. Liitteenä on sikarekisterin tapahtumaote ja eläinmääräilmoituksenne. Jos tiedoissa on virheitä, ottakaa yhteyttä asiakaspalveluun, mikäli tietoja ei voi korjata internetsovelluksella tai teillä ei ole mahdollisuutta sitä käyttää. Jos tapahtumaotteesta olevista puutteista tai uusista tapahtumista on ilmoitettu jo aiemmin, ei tämä kirje edellytä teiltä toimenpiteitä. Tarkistathan puhelinnumerosi sekä sähköpostin ajantasaisuuden internetsovelluksessa ja tarvittaessa päivität tiedot DVV:n väestötietojärjestelmään <https://dvv.fi/omien-tietojen-tarkastus-palvelu>.

HUOM! Tätä kirjettä ja sen toimitustapaa kartoitetaan kyselyllä. Vastaathan kyselyyn alla olevan linkin kautta. Webropol-linkki kirjeen tulevaisuutta koskevaan kyselyyn: <https://link.webpolsurveys.com/S/1FB331761F481559>

Huomioithan sikarekisterin asiakaspalvelun muuttuneet aukioloajat kesäkuusta alkaen:

Asiakaspalvelu on 1.6. alkaen avoinna arkisin 8.15–11.00 ja 12.00–16.00. Lisää tietoa asiakaspalveluista: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elaintenmerkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterisovellukset/Asiakaspalvelu/>

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain muutoksista

Vuoden alusta voimaan tullut laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) (jäljempänä eläinten hyvinvointilaki) on tuonut uusia vaatimuksia sikojen ja muiden tuotantoeläinten pitoon.

Sialla on oltava pysyvässä pitopaikassaan jatkuvasti mahdollisuus juoda sulaa vettä, poikkeuksena alle 2 vk:n ikäiset porsaas.

Ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa eläimiä pitävällä on oltava soveltuva koulutus tai muu riittävä pätevyys tehtäviensä hoitamiseen. Eläinten pitäjän on annettava ohjeita ja opastusta palveluksessaan oleville eläinten hoitoon ja käsittelyyn osallistuville henkilöille eläinten asianmukaisesta hoitamisesta.

Sikojen pitopaikka laitteineen tulee tarkastaa vähintään kerran päivässä. Eläimen hyvinvointia vaarantavat viat on korjattava välittömästi tai muutoin turvattava eläinten hyvinvointi vikojen korjaamiseen saakka.

Sikojen pysyvässä pitopaikassa tai sen yhteydessä on oltava eläinten tarkastamisen ja käsittelyn kannalta välttämättömät tilat ja välineet sekä tarvittaessa tilat sairaiden ja vahingoittuneiden eläinten hoitoa ja eristämistä varten. Sairaalle sialle on myös viipymättä hankittava hoitoa, annettava mahdollisuus lepoon ja tarvittaessa erotettava muista eläimistä.

Eläinten hyvinvointilaissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1165/2023) on säädetty vaatimuksista, jotka liittyvät eläimille tehtäviin kipua aiheuttaviin toimenpiteisiin ja niiden suorittamiseen. Kipua aiheuttava toimenpide saadaan eräin poikkeuksin tehdä vain eläimen hyvinvoinnin kannalta perustellusta syystä ja ko. toimenpiteen pätevyysvaatimukset täyttävän henkilön toimesta. Kivulioiden toimenpiteiden yhteydessä on käytettävä kivunlievitystä. 31.12.2026 saakka enintään viikon vanhan porsaan saa kastroida avoimella leikkausmenetelmällä kudoksia repimättä henkilö, jolla on riittävä osaaminen toimenpiteen suorittamiseksi siten, että eläimelle ei aiheuteta tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Toimenpiteen yhteydessä porsalle on annettava tulehduskipulääkettä. 1.1.2027 alkaen kastraatiossa on käytettävä myös

paikallisuudutusta. Porsaiden kirurginen kastraatio kielletään vuoden 2035 alusta alkaen. Sikojen kastraatiosta on julkaistu opas: <https://www.thinglink.com/card/1782415184376103398>

Porsaiden hampaiden katkaiseminen tai hiominen on sallittua vain eläinyksilön hyvinvointiin liittyvällä eläinlääketieteellisellä syyllä, eivätkä emakon nisävauriot ole hyväksyttävä syy toimenpiteelle. Lisätietoa asiasta: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/elaimille-tehtavat-toimenpiteet/>

Eläinten hyvinvointilain mukaan eläintä ei saa pitää pysyvässä pitopaikassa jatkuvasti paikalleen kytkettynä eikä sen liikkumista saa jatkuvasti rajoittaa eläimen kääntymisen estävillä rakenteilla. Kuitenkin emakon tai ensikon saa pitää tiineytyshäkissä enintään kahdeksan päivää siemennyksen yhteydessä. Tiineytyshäkkien pitkäaikainen käyttö on kielletty 12 vuoden siirtymäajalla (1.1.2035). Lisäksi emakon ja ensikon saa pitää porsitushäkissä, joka on ollut käytössä tämän lain voimaan tullessa. Porsitushäkillä tarkoitetaan kiinteärakenteista häkkiä, josta emakkoa ei voi päästää vapaasti liikkumaan porsituskarsinassa. Uusien porsitushäkkien rakentaminen ja käyttöönotto on kielletty. Kielto koskee sekä toiminnassa olevia että uusia sika-loita.

Eläinten pitäjällä on velvollisuus avustaa viranomaista eläinten hyvinvointilain tai valvonta-asetuksen nojalla tehtävässä tarkastuksessa ja näytteen ottamisessa. Jos säännösten noudattamatta jättämisestä seuraa uusintatarkastus, se on maksullinen.

Lisätietoa eläinten hyvinvointilain muutoksista on saatavilla: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/uuden-elainten-hyvinvointilain-keskeiset-muutokset/>

Kelpoisuus eläinten keinolliseen lisäämiseen

Eläinten hyvinvointilaki toi muutoksia myös eläinten keinosiemennystä koskeviin kelpoisuusvaatimuksiin. Aiemman lainsäädännön nojalla saatu kelpoisuus on voimassa edelleen. Lue lisää Ruokaviraston verkkosivulta Keinollinen lisääminen. linkki: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/keinollinen-lisaaminen/>

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin rekisteri-ilmoitus koostuu pitopaikkailmoituksesta (missä pitopaikka sijaitsee) ja eläintenpitoilmoituksesta (mitä eläimiä pitopaikassa on ja missä tarkoituksessa). Kaikkien sika-eläinten, myös villisikojen ja minisikojen, pitopaikat tulee rekisteröidä ja rekisteritietoja tulee pitää ajan tasalla.

Muistathan, jos pitopaikka- tai eläintenpitotietoihisi tulee muutoksia tai jos eläintenpitotoimintasi loppuu, tulee sinun päivittää rekisteritietosi **30 päivän kuluessa tapahtumasta**. Omien rekisteritietojen tarkistaminen ja päivittäminen onnistuu itse sähköisessä Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä. Rekisteriin pääset QR-koodilla tai epr.ruokavirasto.fi. Sovellukseen voi kirjautua esim. omilla pankkitunnuksilla. Voit ilmoittaa rekisteritietojen muutoksista myös oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle: ruokavirasto.fi > Tietoa meistä > Yhteystiedot > Kuntien, ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteystiedot.

Huomioi myös, että jatkossa saat käyttöoikeuden sikarekisteriin, kun sikojen eläintenpitoilmoitus on voimassa ja tehty oikealle asiointitunnukselle (henkilötunnus, tilatunnus tai y-tunnus) Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin.

Eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi on tärkeää tietää kaikki maamme sika-eläinten pitopaikat ja varmistaa pitopaikkatietojen ajantasaisuus, jotta mahdolliset eläintautiepidemiat saadaan nopeasti hallintaan.

Sikaeläinten pitopaikan kirjanpitovelvollisuus:

Jokaisen pitopaikan toimijan on noudatettava tietojen kirjaamis- ja säilyttämisvelvoitetta. Rekisteröidyn pitopaikan osalta on pidettävä kirjaa pitopaikan eläinlajeista, eläinluokista, eläinten lukumääristä ja eläinten tunnistinten tiedoista. Lisäksi kirjaa on pidettävä pitopaikkaan saapuvista ja sieltä lähtevistä eläimistä, pitopaikassa kuolleista tai teurastetuista sekä syntyneistä eläimistä. Kirjanpidossa tulee säilyttää myös asiakirjat, kuten eläinterveystodistukset, joiden on oltava eläinten mukana niiden saapuessa pitopaikkaan.

Sikaeläinten pitopaikan kirjanpitovelvoitetta täytetään sikarekisteri-ilmoituksilla. Kun ilmoitat sikarekisteriin yllä mainitut tiedot ilmoituksille säädetyissä määräajoissa (tapahtumailmoitukset 7 päivää ja eläinmääräilmoitukset kolme kertaa vuodessa) kyseisiä tietoja ei tarvitse kirjata erilliseen pitopaikan kirjanpitoon. Niistä tiedoista, joita et voi ilmoittaa rekisteri-ilmoituksilla, tulee pitää erillistä kirjanpitoa. Sikaeläinten erilliseen pitopaikan kirjanpitoon kirjataan, mikäli eläimen alkuperäinen merkintätunnus korvataan. Tällöin kirjataan syy muutokseen, monelle eläimelle muutos on tehty sekä edellinen merkintätunnus (jos tiedossa) ja korvaava merkintätunnus. Ja jos eläimillä on elektronisia tunnisteita, kirjaa nekin kirjanpitoon. Elektronisista tunnisteista kirjanpitoon kirjataan mikä elektroninen tunniste eläimellä on ja missä se sijaitsee. Esimerkiksi pitopaikan tai tietyn osaston 100 emakkoa on merkitty elektronisella korvamerkillä. Tunnistimista tiedotetaan tällä sivulla lisää: [ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > Eläimet > Eläintenpito, tunnistaminen ja rekisteröinti > Eläinten merkintä ja rekisteröinti > Siat > Sikaeläinten tunnistimet

Erillistä pitopaikan kirjanpitoa on ylläpidettävä paperilla tai sähköisessä muodossa. Tiedot tulee kirjata viimeistään kolmantena päivänä tapahtumasta kirjanpitoon. Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään kolme vuotta sen vuoden päättymisestä lukien, jolloin kirjanpitoon on viimeksi kirjattu eläintä koskeva merkintä.

Kirjautuminen lammis-, vuohi- ja sikarekisterin (eläinrekisteri) asiakassovellukseen muuttui helmikuussa 2024

Kirjautuminen lammis- ja vuohirekisteriin vaatii vahvan tunnistautumisen Suomi.fi-palvelua käyttäen ja kirjautumiseen voidaan käyttää esimerkiksi pankkitunnuksia. Kirjautuminen käyttäjätunnusta, salasanaa ja avainlukulistaa käyttäen ei ole enää mahdollista.

Käyttöoikeuksia ei enää hallinnoida kunnan maaseutuviranomaisen toimesta vaan käyttöoikeudet eläinrekisteriin eläintenpitäjille vahvistetaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin (EPR) ilmoitettujen tietojen perusteella.

Tämä tarkoittaa sitä, että kirjautuminen eläinrekisteriin onnistuu vain, kun tiedot eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä ovat oikein ja ajan tasalla. Tarkista, että tiedot pitopaikoista ja eläintenpitoilmoituksista ovat ajan tasalla osoitteessa <https://epr.ruokavirasto.fi/> tai ole asiasta yhteydessä asuinkuntasi maaseutuviranomaiseen <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/yhteystiedot/hae-kumppanit/>

Lampaiden, vuohien ja/tai sikojen eläintenpitoilmoitukset tulee olla EPR:ssä tehtynä samalle asiointitunnukselle (tilatunnus tai asiakastunnus), jolle eläimet ovat eläinrekisterissäkin ilmoitettuna. Esimerkiksi jos teet lampaiden eläintenpitoilmoituksen tilatunnukselle EPR:ssä niin samalle tilatunnukselle tulee eläimet rekisteröidä lammis- ja vuohirekisteriin. Huomioi, että eläintenpitoilmoituksen tulee olla voimassa siinä pitopaikassa, jossa eläimiä pidetään.

Jos eläintenpitoilmoitus on EPR:ssä liitetty maatilan tilatunnukselle, niin kaikilla maatilan osallisilla on automaattisesti käyttöoikeudet eläinrekisteriin. Mikäli eläintenpitoilmoitusta ei ole liitetty tilatunnukseen, vaan asiakastunnukseen, niin käyttöoikeus on henkilökohtainen ja muodostuu vain sille henkilölle, joka on tehnyt eläintenpitoilmoituksen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin henkilötunnuksellaan. Tällöin voit tarvittaessa valtuuttaa toisen henkilön tekemään ilmoituksia puolestasi Suomi.fi- valtuutusta käyttäen.

Sikaeläinten osalta teurastamon tai eläinvälittäjän on ollut mahdollista tehdä oman ilmoituksen yhteydessä myös eläintenpitäjien puolesta poisto- ja/tai ostoilmoitus mikäli tähän on aiemmin valtuutus eläintenpitäjän toimesta annettu. Tämä käytäntö jatkuu toistaiseksi vielä ennallaan ilman, että eläintenpitäjän tarvitsee Suomi.fi -valtuutuksen kautta valtuuttaa teurastamo tai eläinvälittäjä.

Muutos kirjautumistavasta on ajankohtainen kaikille, jotka ovat käyttäneet kirjautumisvaihtoehtona käyttäjätunnusta, salasanaa ja avainlukulistaa. Eli käytännössä eläintenpitäjille ja niille henkilöille, joilla on käyttöoikeudet asioida eläinrekisterissä toisen henkilön puolesta sekä teurastamoille ja eläinvälittäjille, joiden pitää tarvittaessa valtuutta työntekijöitään asioimaan yrityksen puolesta.

Tarkista seuraavat asiat ja tee tarvittavat muutokset tietoihin:

- Voimassa oleva nautojen, lampaiden, vuohien ja/tai sikojen eläintenpitoilmoitus on tehty eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin samalle pitopaikkatunnukselle, jolle eläimet on rekisteröity nauta-, lammas-, vuohi- ja sikarekisteriin.
- Eläintenpitoilmoitus on tehty eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin samalle asiointitunnukselle (tilatunnus/asiakastunnus), jolle eläimet on rekisteröity nauta-, lammas-, vuohi- ja sikarekisteriin.
- Valtuuta tarvittaessa joku muu henkilö asioimaan puolestasi Suomi-fi palvelussa

Valtuutuksen asioida toisen henkilön puolesta tarvitsevat esimerkiksi puoliset (jotka eivät ole maatilalla osallisina) ja neuvojat, jotka käyttävät lammas- vuohi- tai sikarekisterin asiointisovellusta ilmoitusten tekemiseen. Teurastamojen ja eläinvälittäjien tulee tarvittaessa valtuuttaa työntekijänsä asioimaan yrityksen puolesta. Valtuudet tulee hakea valtuudet Suomi.fi-palvelun kautta. Teurastamoita ja eläinvälittäjiä on tiedotettu asiasta erikseen.

Lisätietoa <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterisovellukset/>

Rekisteröintimaksulaskutus

Sikaeläinten rekisteröintimaksulaskutus perustuu voimassa olevaan maksuasetukseen Ruokaviraston julkisoikeudellisista suoritteista (1248/2023). Maksua peritään sikaeläinten siirtojen ja eläinmäärien ilmoituksesta sekä teurastamoalan toimijan ilmoituksesta.

Sikojen rekisteröintimaksulaskutus laskutetaan kerran vuodessa ja seuraava laskutus on kesällä 2024. Tällöin eläintenpitäjiä laskutetaan kaikista siirto-, osto- ja poistotapahtumista sekä eläinmääräilmoituksista koko vuoden ajalta. Nyt myös sikarekisterin laskut voi saada verkkolaskuna, ja laskut voi vastaanottaa myös maatilalla taustalla olevalle yritykselle. Jos haluat saada sikojen rekisteröintimaksujen laskut yritykselle, ilmoita tilatunnus, y-tunnus ja verkkolaskutusosoitetiedot [sikarekistereiden asiakaspalveluun](#) ja muuta yritys Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä tilatunnuksen toimijaksi (eläintenpitäjäksi).

Lisätietoa ja ohje löytyy täältä <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterien-maksut/>.

Lammas-, vuohi- ja sikarekisterit uudistuvat

Ruokavirasto uudistaa lammas-, vuohi- ja sikarekisteriä palvelemaan lainsäädännön, sidosryhmien ja teknologiaympäristön muuttuneita tarpeita paremmin. Kolmivuotisessa hankkeessa toteutetaan käyttäjille uusia palveluita entistä luotettavamman rekisteritiedon ylläpitämistä varten. Rekistereissä otetaan samalla kattavammin käyttöön Digi- ja väestötietoviraston (DVV) tarjoamat Suomi.fi-valtuutukset.

Uudistuksen tarkoituksena on korvata nykyiset rekisterit ja toteuttaa uudet käyttöliittymät lakisääteisten ilmoitusten ja tunnistimien tilausten hallinnointia varten. Uudet rekisterit toteutetaan vuonna 2022 käyttöönotetun nautarekisterin pohjalle ja hankkeessa hyödynnetään nautarekisterin toimintoja ja käyttöliittymää lainsäädännön vaatimukset huomioiden. Uudet rekisterit pitävät sisällään asiointi- ja viranomaiskäyttöliittymät sekä uudistetut rajapinnat sidosryhmille. Nykyiset rekisterit ja rajapinnat tullaan poistamaan käytöstä uusien rekistereiden käyttöönoton myötä. Sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille järjestetyssä nimikilpailussa lammas-, vuohi- ja sikarekistereiden sekä jo aiemmin uudistetun nautasovelluksen yhteiseksi nimiksi valittiin Paimen.

Uudistuksen yhteydessä otetaan laajemmin käyttöön Suomi.fi-palveluväylä, jonka avulla eläintenpitäjät voivat valtuuttaa yrityksen ilmoittamaan tai selaamaan tietojaan rekisterissä. Suomi.fi-palveluväylän ja uusien rajapintapalveluiden käyttöönotto tulee vaatimaan nykyisiltä rajapinnan käyttäjiltä toimenpiteitä. Uusien rajapintojen ja valtuutusten käyttöönotosta Ruokavirasto tiedottaa myöhemmin tarkemmin.

Uudistaminen aloitetaan lammis- ja vuohirekisteristä, joiden osalta uudistetut rekisterit otetaan käyttöön loppuvuoden 2025 aikana. Sikarekisterin uudistaminen aloitetaan vuoden 2025 aikana, ja käyttöönoton ta-voiteaikataulu on vuoden 2026 loppuun mennessä.

Lampaiden, vuohien ja sikojen rekisterien kehittäminen varmistaa osaltaan Suomen hyvää eläintautitilan-etta ja edistää eläinten hyvinvointia sekä elintarviketurvallisuutta. Ajantasaiset rekisteritiedot ovat myös edellytys maataloustukien maksujen onnistumiselle.

Hankkeen etenemisestä tullaan tiedottamaan Ruokaviraston internetsivuilla.

Lisätietoja:

Erityisasiantuntija Jyrki Hautamäki, p. 029 520 4592, etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi

Afrikkalainen sikarutto leviää huolestuttavasti Euroopassa – tautia todettu jo Ruotsissa

Afrikkalainen sikarutto (ASF) jatkaa leviämistään Euroopassa. Vuoden 2023 alussa todettiin taudin levin-neen villisikoihin Kreikan pohjoisosassa, ja myöhemmin myös Kroatiaan ja Bosnia-Hertsegovinaan. Syksyn 2023 alussa tautia todettiin villisioissa Keski-Ruotsissa, jossa tauti oli mitä ilmeisimmin levinnyt paikalliselle kaatopaikalle viedystä ruokajätteestä villisikoihin. Ruotsin villisikapopulaatio on suuri, arviolta noin 250 000 eläintä. Edellä mainittujen maiden lisäksi afrikkalaista sikaruttoa esiintyy EU:n alueella Virossa, Latviassa. Liettuassa, Puolassa, Saksassa, Italiassa, Tšekissä, Unkarissa, Romaniassa, Slovakiassa ja Bulgariassa. EU:n ulkopuolisista maista tartuntaa esiintyy mm. Venäjällä, Valkovenäjällä, Ukrainassa ja Serbiassa.

Tauti leviää uusille alueille sekä luonnonvaraisten villisikojen mukana että ihmisten toiminnan seurauksena, kun siirretään eläviä sikoja tai viruksella saastunutta sianlihaa, ruokajätettä, rehuja, metsästysmuistoja, ta-varoita tai varusteita.

Suomessa suojaudutaan afrikkalaiselta sikarutolta mm. valvomalla eläinten, elintarvikkeiden ja rehujen tuontia, kannustamalla villisikojen metsästykseen ja tiedottamalla matkailijoita ja muita tahoja riskeistä, mutta ensiarvoisen tärkeää on hyvä tautisuojaus jokaisessa sikalassa.

Huolehdi oman sikalasi bioturvallisuudesta ja noudata matkailua ja tuontia koskevia suosituksia ja ohjeita!

Lisätietoja afrikkalaisesta sikarutosta: <https://www.ruokavirasto.fi/asf>

Honkajoki Oy / Raatokeräily tiedottaa

Suosittellemme raatokonttien käyttämistä sikakeräilyssä. Näin saamme kertakäynnillä noudettua kustannus-tehokkaasti suurempia määriä ja raadot säilyvät hyvälaatuisina.

Jollei kylmää säilytystilaa ole, on raatotilaus tehtävä heti eläinten kuoltua. Mikäli raadot odottavat noutoa liian pitkään ja alkavat pilaantua, ne tulkitaan epäkelvoiksi. Tällöin laskutamme kolminkertaisen hinnan nou-dosta.

Tilauksia vastaanotamme puhelimitse ja raatonetti-palvelussa. Puhelintilauksia otamme vastaan arkisin klo 8–12 numerossa 010 834 6460.

Muuta ajankohtaista

Sikarekisterin vuoden 2024 huoltokatkot:

Loppuvuoden 2024 huoltokatkot ovat 27.9.2024 - 29.9.2024 ja 29.11.2024 - 01.12.2024. Kaikki katkot alkavat kello 16.15. Lisää tietoa asiointipalvelujen katkoista: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/verkkoasiointi/asiointipalvelujen-tulevat-huoltokatkot/>

Olethan huomannut Ruokaviraston viljelijä uutiskirjeiden sivuston: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/hakuoppaat-ja-ohjeet-viljelijoille/uutiskirje-viljelijoille/>

Sikarekisterin asiakaspalvelu.

Sikarekisteri on avoinna arkisin klo 8.15–11.00 ja 12.00–16.00.

Puhelin: 0295 205 303,

Sähköposti: sikarekisteri@ruokavirasto.fi

Postiosoite: Sikarekisteri, Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI